

Gyermekbántalmazás az online térben a Visegrádi Négyekben

Összehasonlító elemzés

2026

Funded by

Tartalom

I. A KUTATÁSI PROJEKTRŐL	2
1. Problémafelvetés.....	2
2. A kutatás célja.....	4
3. Kutatási kérdések	4
4. Módszertan.....	5
II. RELEVÁNS SZOCIOLÓGIAI ISMÉRVEK	6
III. BÁNTALMAZÁS ELŐFORDULÁSA.....	18
IV. SEGÍTSÉGGKÉRÉSSEL ÉS SEGÍTŐ SZEREPLŐKKEL KAPCSOLATOS ATTITÚDÖK.....	22
V. ÖSSZEFOGLALÓ.....	30

I. A KUTATÁSI PROJEKTRŐL

1. Problémafelvetés

Az Europol adatai szerint Európában a szexuális kizsákmányolás gyermekáldozatainak többsége a V4-országokból származik – Magyarország különösen felülreprezentált. A gyermekeket helyi/regionális bűnözői hálózatok, illetve családtagok egyaránt kereskedelembé vonják és kizsákmányolják, miközben az áldozatok toborzása rendszerint valamilyen online elemet is tartalmaz (célba vétel, grooming, a bűncselekmény megszervezése stb.). A gyermekkereskedelem és az online gyermekek sérelmére elkövetett szexuális visszaélések és kizsákmányolás (CSEA) egymással átfedő jelenségek, és a többszörös áldozattá válás (ismételt traumatizáció) meglehetősen gyakori a gyermekek körében.

A 2023-as Eurobarométer „A gyermekek védelme az online szexuális visszaélésekkel szemben” című felmérése szerint a V4-országok lakossága tisztában van azzal, hogy a gyermekek egyre nagyobb kockázatnak vannak kitéve az online térben (90–94%), ugyanakkor jóval kevesebben ismerik fel az online szexuális kizsákmányolás elterjedtségét (50–68%). Az online CSEA jelenségét nemcsak a szélesebb közvélemény érti hiányosan, hanem a szakemberek és intézmények körében is tapasztalható tudáshiány. A V4-országokban az online CSEA-ra vonatkozó speciális bejelentési lehetőségek hiánya, valamint az áldozatsegítő szolgáltatások elégtelensége különösen a legkiszolgáltatottabb gyermekek számára jelent súlyos problémát. A jelenség hátterében mélyen gyökerező tudáshiány és magas látencia áll.

A vonatkozó ECPAT országjelentések szerint a gyermekek szexuális kizsákmányolásával szembeni sérülékenységi tényezők a következők:

szegénység, fiatal életkor (14 év alatt), lakóhelyelhagyás/kényszerű elmozdulás, nemi hovatartozás, szexuális kisebbséghez tartozás, etnikai kisebbségi (roma/cigány) származás, szerhasználat, korábbi áldozattá válás. Emellett a politikai populizmus, valamint a szexuális és nemi kisebbségekkel, illetve a roma emberekkel szembeni átpolitizált ellenreakciók is jelen vannak a V4-országok politikai napirendjén, ami tovább növeli az érintett gyermekek – különösen a fiúk – sérülékenységét. Az Európai Parlament 2024-es kutatása rámutat, hogy bár a UNCRC 19. cikkének kötelezettségei – beleértve a gyermekek védelmét mindenféle erőszaktól, így az online bántalmazástól is – minden tagállamra vonatkoznak, a V4-ben a nemzeti jogalkotás és a gyakorlati megvalósítás jelentősen elmarad a nyugati országokétól. A V4-ben a gyermekek szexuális és faji kisebbségek elleni diszkriminációja kevésbé van szabályozva, és a jogi eszközök (pl. 2011/93/EU irányelv, GDPR, NIS 2) alkalmazása gyakran hiányos vagy nem megfelelően koordinált, ami fokozza az online bántalmazás kockázatát.

Egy területi háború árnyékában, valamint az egyre megosztóbb és verbálisan bántalmazó politikai és közéleti diskurzus közegében – ahogyan arra a WHO 2002-es Erőszakjelentése is rámutatott – nő a gyermekek áldozattá válásának kockázata mind az online, mind az offline térben.

A V4-országok jelenlegi helyzetének fényében sürgető szükség van célzott, bizonyítékokon alapuló érdekérvényesítő programokra az online CSEA megelőzése érdekében, holisztikus megközelítéssel és a legkiszolgáltatottabb gyermekek szempontjainak kiemelt figyelembevételével.

2. A kutatás célja

A Seeing the Unseen projekt keretében a Republikon személyes kutatást végzett a Visegrádi Négyek országaiban melynek célja, hogy világos képet adjon a gyermekeket érő digitális ártalmak mértékéről és jellegéről annak érdekében, hogy a probléma kapcsán összehangolt fellépés valósulhasson meg nemzeti, regionális és globális szinten. Bár köztudott, hogy a gyermekek tapasztalatai gyakran digitális technológiákkal való interakcióban és azok közvetítésével formálódnak, nem áll rendelkezésre elegendő megbízható, összehasonlítható és átfogó adat ahhoz, hogy megfelelően megértsük a gyermekek digitális környezetben szerzett élményeit, számszerűsítsük és kontextusba helyezzük a technológia által elősegített kockázatokat, valamint feltárjuk az ártalmak mértékét és jellegét. Ez megnehezíti a visszaélések és kizsákmányolás megelőzését, megszakítását és az ezekre való hatékony reagálást. Ezt az űrt hivatott betölteni jelen projektünk és az annak keretében megvalósított kvantitatív kutatás.

3. Kutatási kérdések

A V4-ek körében végzett kutatás számos, online bántalmazással kapcsolatos tényezőt vizsgál, de kijelölhetők bizonyos központi kérdések; ezek megválaszolását szolgálja a jelen beszámoló:

- 1. Milyen, a fiatalok életminősége és digitális jóléti szintje a vizsgált országokban?**
- 2. Milyen gyakori az online gyermekbántalmazás?**
- 3. Mik a segítségkéréssel kapcsolatos attitűdök és tapasztalatok a fiatalok körében?**

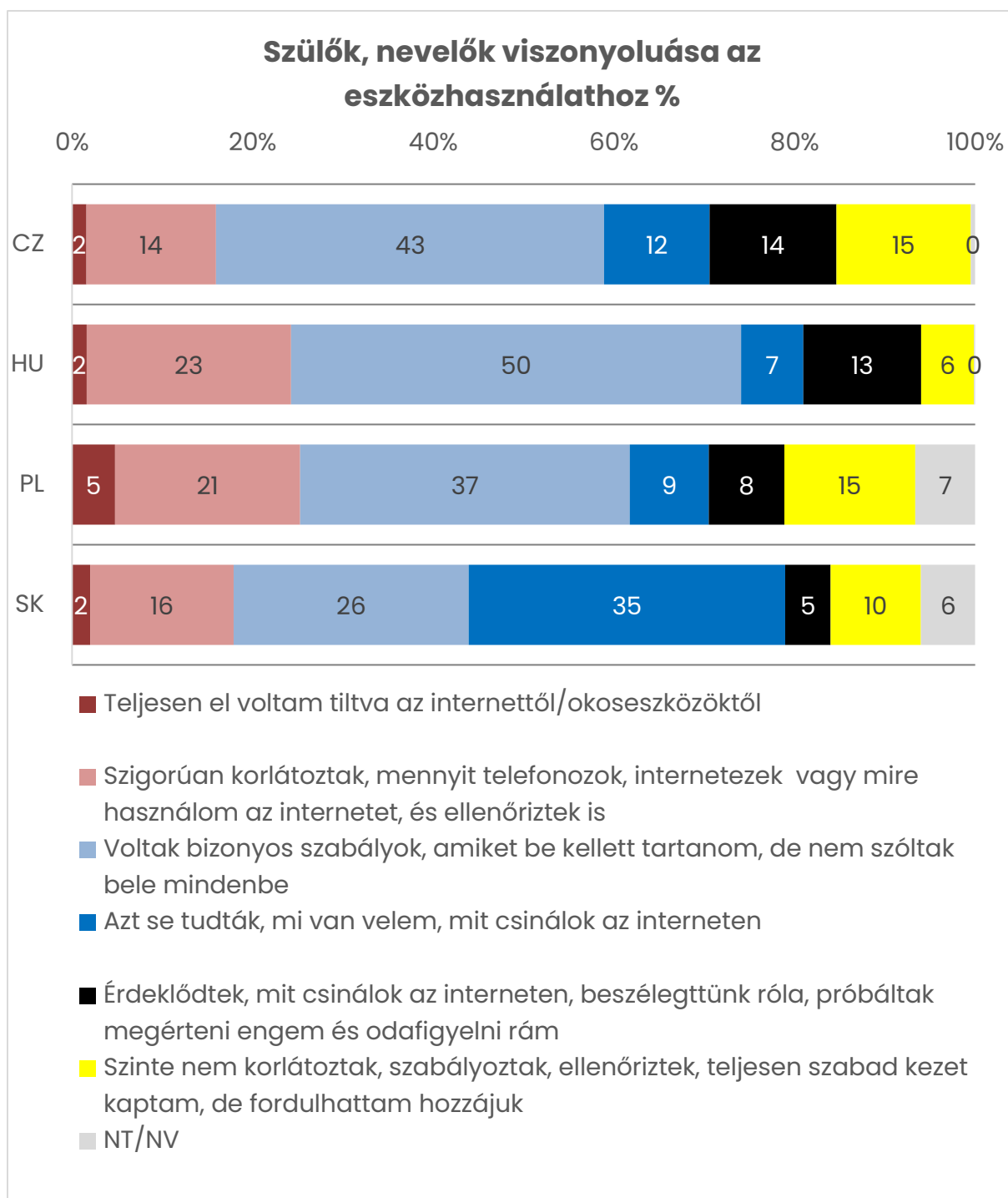
4. Milyen különbségek figyelhetők meg e tekintetben az országok között?

4. Módszertan

A projekt keretében négy kvantitatív, kérdőíves kutatást végeztünk, országonként egyet: Magyarországon, Szlovákiában, Csehországban és Lengyelországban. A kutatás során uniformizált kérdőívet használtunk, mely mindössze néhány kérdés esetében tartalmazott országspecifikus elemeket. A kutatások 1000 fő személyes megkérdezésével zajlottak, CAPI módszerrel, véletlenszerű lakcímsorsolással. Lengyelország kivételt képezett, 800 fő került a mintába. A vizsgált sokaság a V4 országok 18-25 év közötti lakossága. Az adatfelvétel 2025. nyarán zajlott, az országok közt legfeljebb egy hónapos csúsztatással. A hibahatár +/- 3,5%, Lengyelország esetében +/- 4%. A kutatás során traumaszenzitív megközelítést alkalmaztunk, melynek része volt a speciális kérdezőbiztos- és műszakvezető tréning, az anyanyelvű segélyvonal opció integrálása, a kérdőív összeállítása során a gyermek, szakmai és túlélő board-ok visszajelzéseinek beépítése, illetve a kérdőív előzetes tesztelése egyetemistákkal folytatott kvalitatív beszélgetés keretében. A szlovák minta nagyobb arányban tartalmaz sérülékenyebb rétegeket, magasabb az intézetben nevelt fiatalok, és alacsonyabb a szüleik által neveltek aránya, amely hatással van az abúzusnak való kitettségére is. A jelen elemzés a Visegrádi országok eredményeit hasonlítja össze.

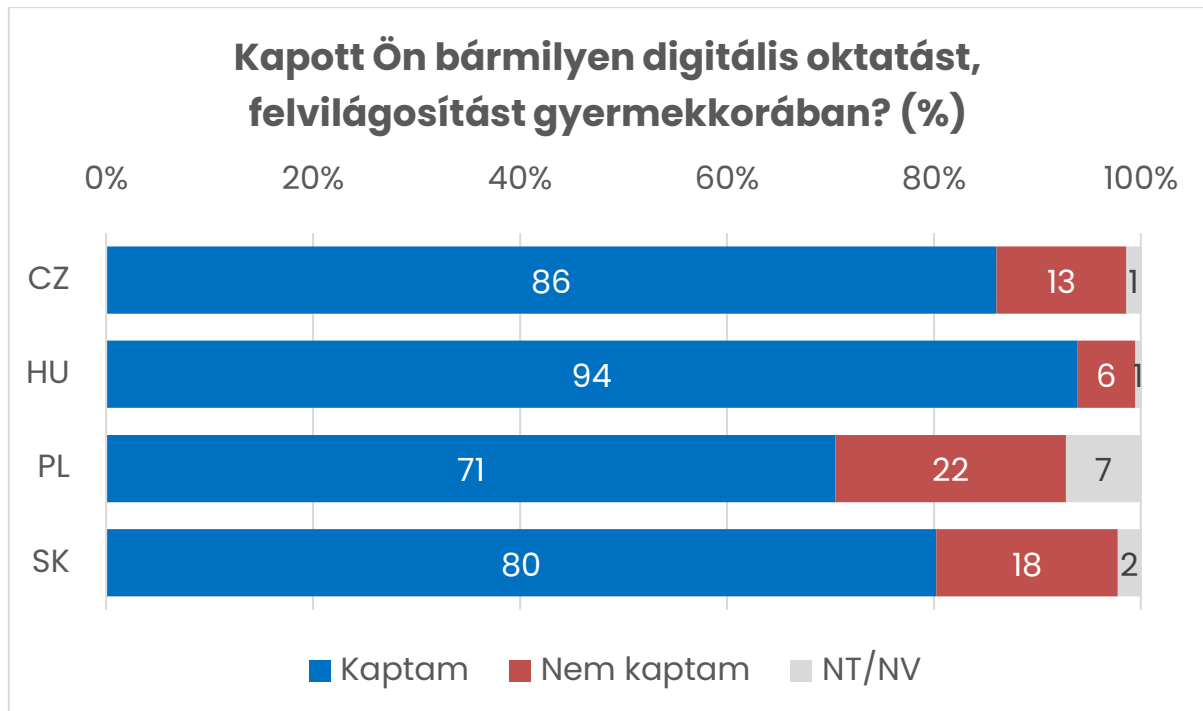
II. RELEVÁNS SZOCIOLÓGIAI ISMÉRVEK

A digitális kultúra és nevelés nagyban befolyásolja a fiatalok internet-élményét, ezért elemzésünket a digitális kultúrára vonatkozó változók ismertetésével kezdjük. A régióra általában jellemző, hogy a gyerekek többsége valamilyen szabályozott, korlátozott formában interaktál a világhálóval. A magyar nevelők a legszigorúbbak, negyedük erősen korlátozta neveltje internet-hozzáférését, további felük enyhébb korlátozásokat, szabályokat alkalmazott. A legmegengedőbbek a cseh szülők: 16 százalékuk szigorúan, 43 százalékuk enyhébben korlátozta gyerekeit, tehát itt is többségben vannak azok a háztartások, ahol életben volt valamiféle korlátozás, de kevesebb és kevésbé szigorú, mint Magyarországon. Lengyelországban ugyancsak a szülők negyede volt szigorú, viszont csak 37 százalék volt az enyhe korlátozók aránya, és Magyarországnál jóval magasabb arányban fordultak elő olyan háztartások, ahol semmilyen korlátozás nem volt életben. A szlovák fiatalok voltak a leginkább elhanyagoltak és legkevésbé szabályozottak, 35 százalékukról nevelőik nem tudták, mit csinálnak az interneten.

1. ábra: Internet- és eszközhasználattal kapcsolatos nevelői hozzáállás gyermekkorban (%).

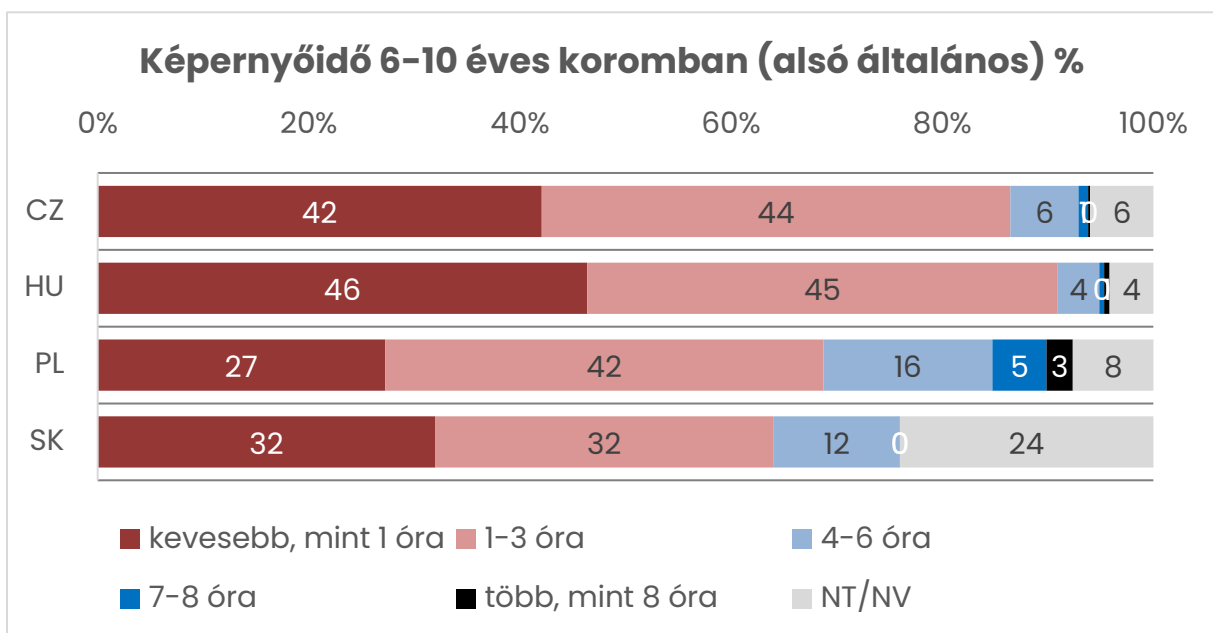
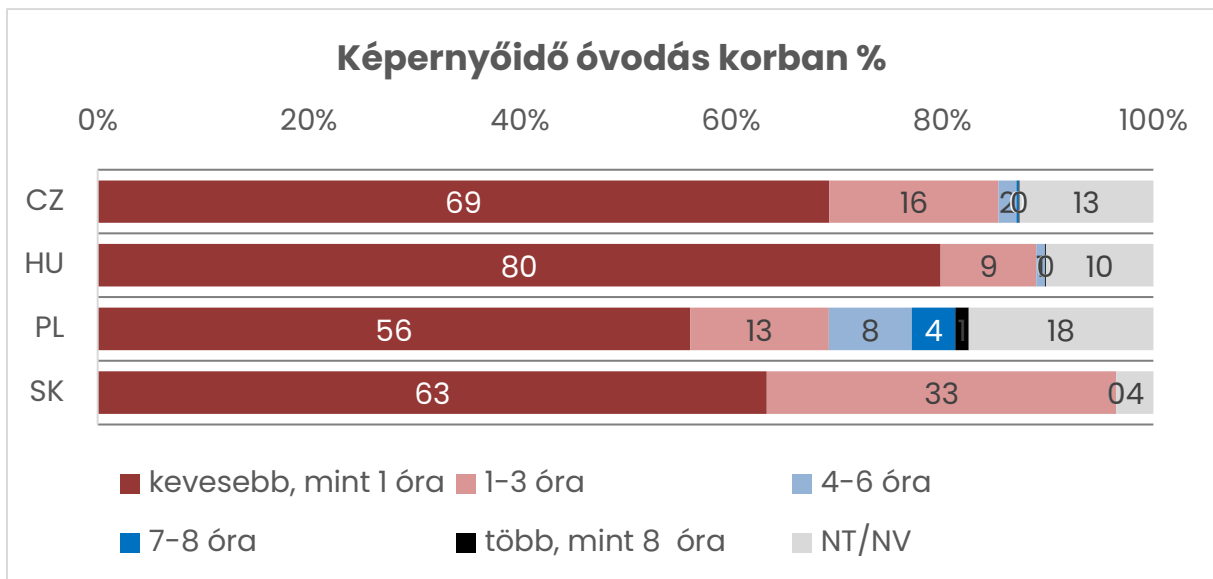
A V4 országok ifjúsága többnyire részesült digitális oktatásban. Magyarországon szinte minden fiatalra igaz ez, legyen szó iskolai tantárgyról, meghívott előadóról vagy más tanulási módról. Legkevésbé a lengyel fiatalok fértek hozzá digitális jóléti oktatáshoz, de 71 százalék itt is elmondhatja magáról, hogy részesült ilyen irányú oktatásban.

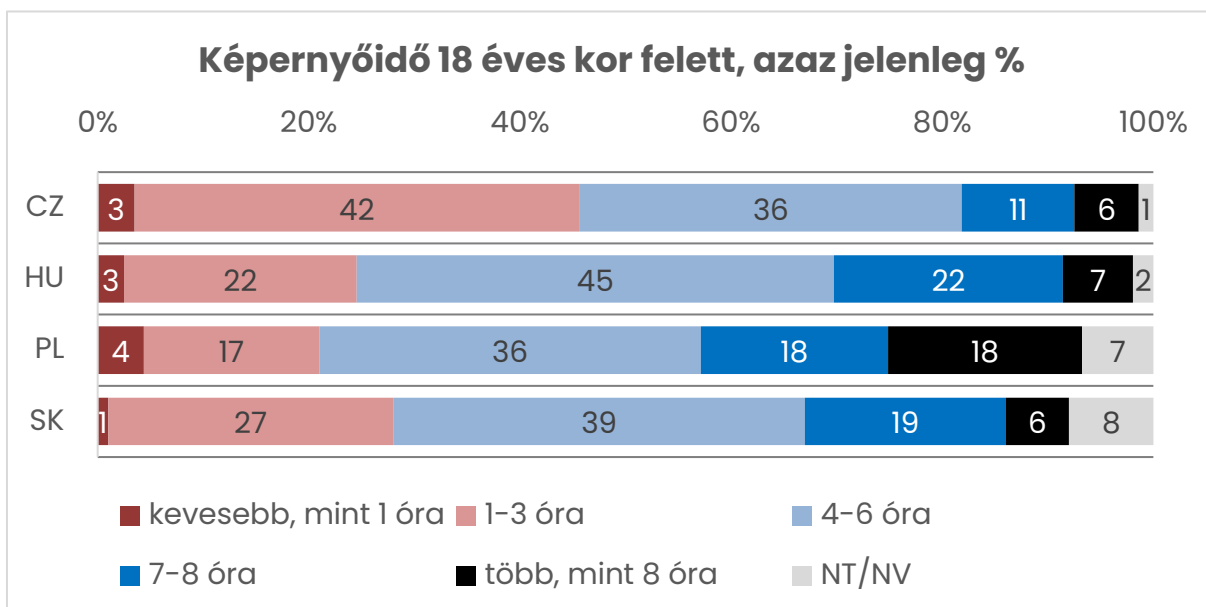
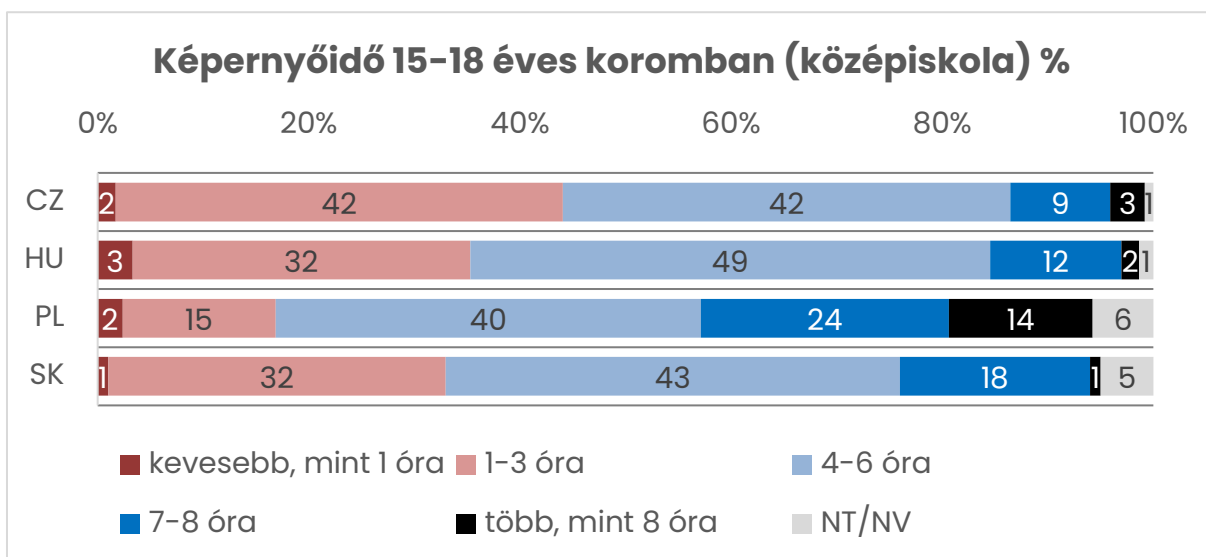
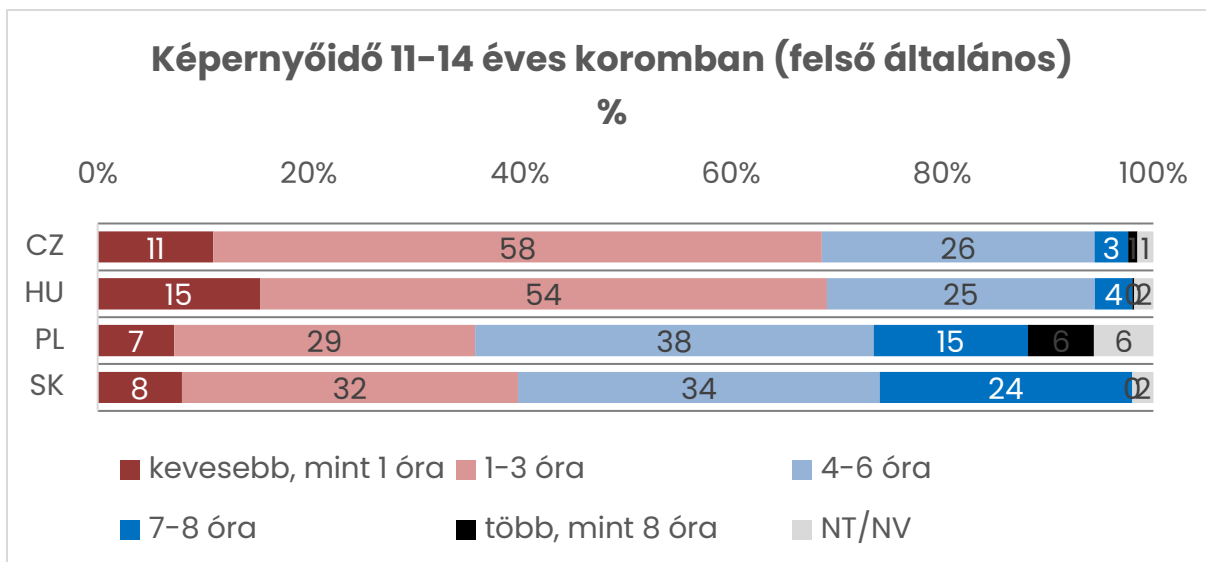

2. ábra: Digitális oktatásban részesülők aránya (%).

Az elmúlt években rohamosan megnövekedett az emberek képernyőideje, és bár ez különösen nagy hatást gyakorol a gyermekkori fejlődésre, az életkor változásával együtt nő a képernyőidő is, és éppen felnőtt korra ér el rémisztőnek mondható magasságokat. A vizsgált országokban egyértelműen ez látható, 18 éves korra a többség több, mint négy órát tölt a képernyő előtt, és jelentős azok aránya, akik 7 vagy több órát szentelnek a kijelzőnek. A lengyel válaszadók képernyőideje lényegesen magasabb a cseh, magyar és szlovák társaikénál, minden korosztályban. 14 éves korig a

magyarok képernyőideje a legalacsonyabb, 15 éves kor felett azonban a csehek töltik a legkevesebb időt a képernyők előtt.

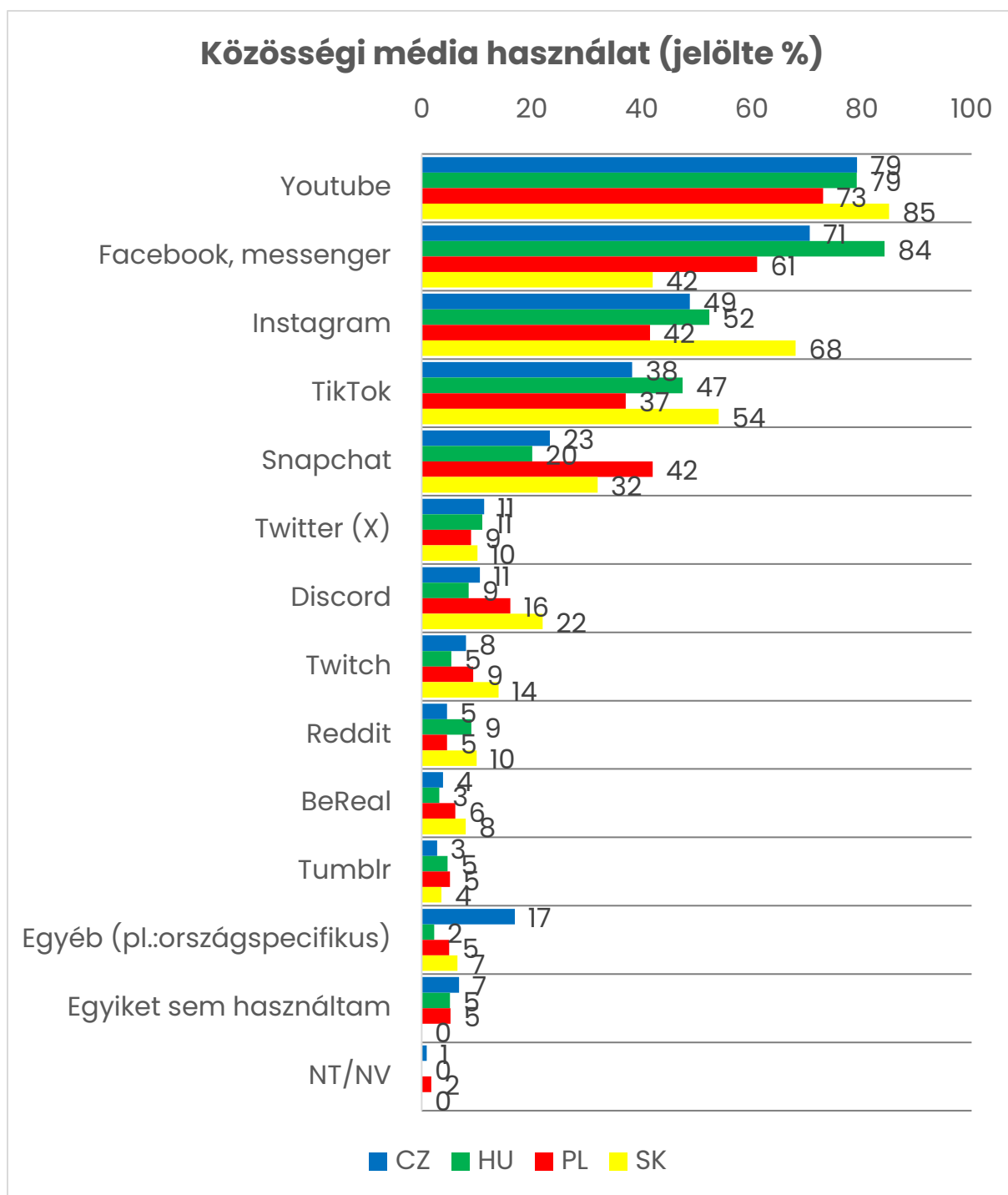
3-7. ábra: Képernyőidő egyes életszakaszokban (%).

A lengyel fiatalok körében extrém magas, 18 százalék azok aránya, akik több, mint 8 órát töltenek a képernyő előtt, ez háromszorosa a többi visegrádi országban mért aránynak.

Internethasználat célja (leggyakoribb 3)				
	CZ	HU	PL	SK
1.	Film, sorozat, zene	Kapcsolattartás	Kapcsolattartás	Film, sorozat, zene
2.	Kapcsolattartás	Információkeres és	Információkeres és	Kapcsolattartás
3.	Információkeres és	Film, sorozat, zene	Online játék	Információkeres és

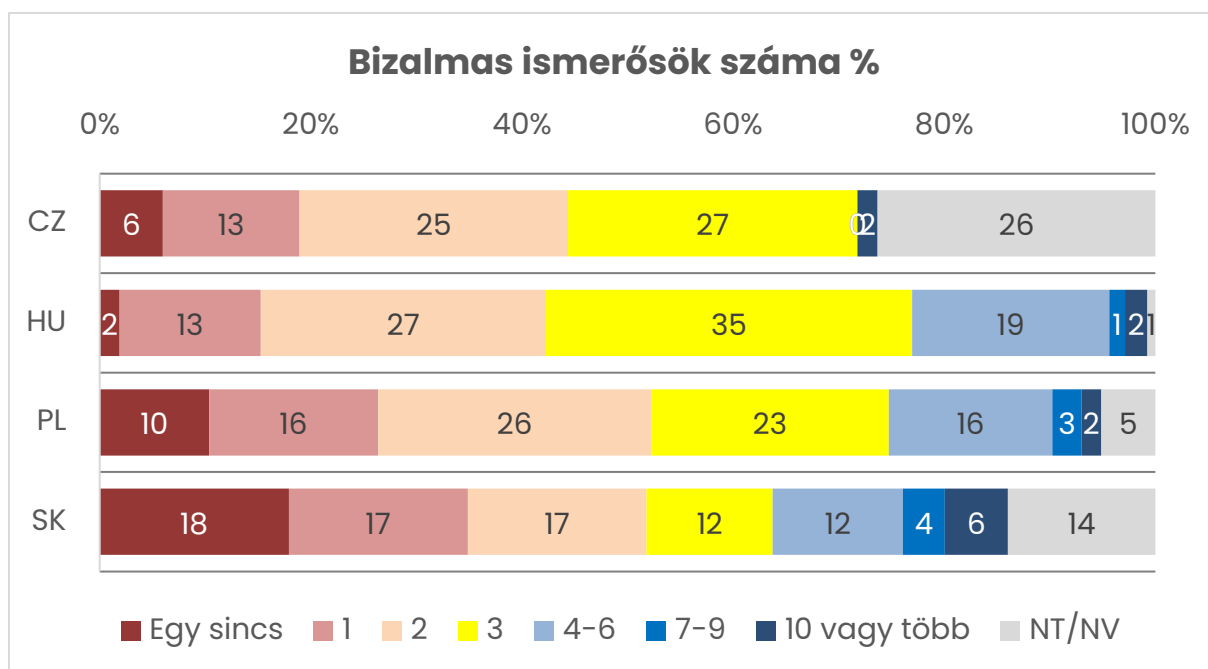
8.. ábra: Az internethasználat leggyakoribb céljai 14-18 éves kor között (%).

Az interneten töltött idő leggyakrabban filmek, sorozatok nézésével, zenehallgatással telik, valamint online kapcsolattartással és információkereséssel. A lengyel fiatalok körében befért a top 3-ba az online játék és esport kategória is, ami egyéb országokban is jól teljesített a fiatalok körében, de a dobogóról lecsúszott.

9. ábra: Közösségi média platformok használata gyerekkorban (%).

A Youtube, Facebook (beleértve a messengert), az Instagram és a TikTok a legnépszerűbb közösségi média appok a válaszadók gyerekkorában. Ezeket a szlovák válaszadók használják a legmagasabb arányban, kivéve a Facebookot, ami Magyarországon hódít. Lengyelországban kiugróan népszerű a Snapchat nevű képküldő applikáció, 42 százalék használja.

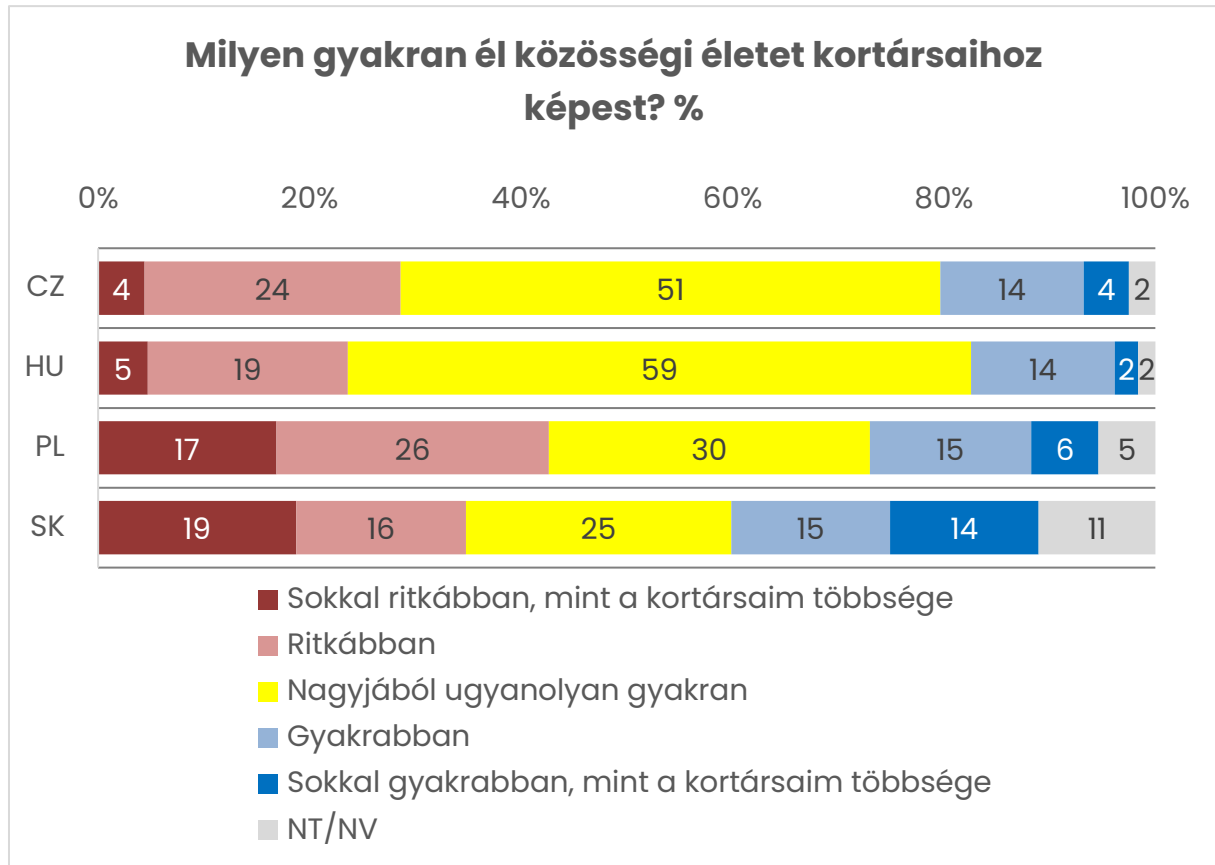

10. ábra: Bizalmasok száma (%).

A digitális életről a való életre térve, a magyar válaszadóknak volt a legkiterjedtebb személyes kapcsolati hálójuk. Közel negyedüknek négy vagy több bizalmasa volt. A szlovák válaszadók körében volt a legmagasabb azok aránya, akiknek maximum egy bizalmasa van, 35 százalék nyilatkozott így. Magyarországon ez az arány 15. Csehországban 19 százalék, a lengyeleknél magas, 26 százalék. A szlovákok körében ezzel együtt relatíve magas a 7 vagy több közeli ismerőssel rendelkezők aránya, 10 százalék. Alapvetően négyből három országra igaz, hogy a többségnek 2-3 olyan személyes kapcsolata van, akikkel bármit meg tud beszélni, de a szlovák válaszadók helyzete szélsőségesebb, sokan közülük magányosnak mondhatók, de van egy „ultraszociális” kisebbség.

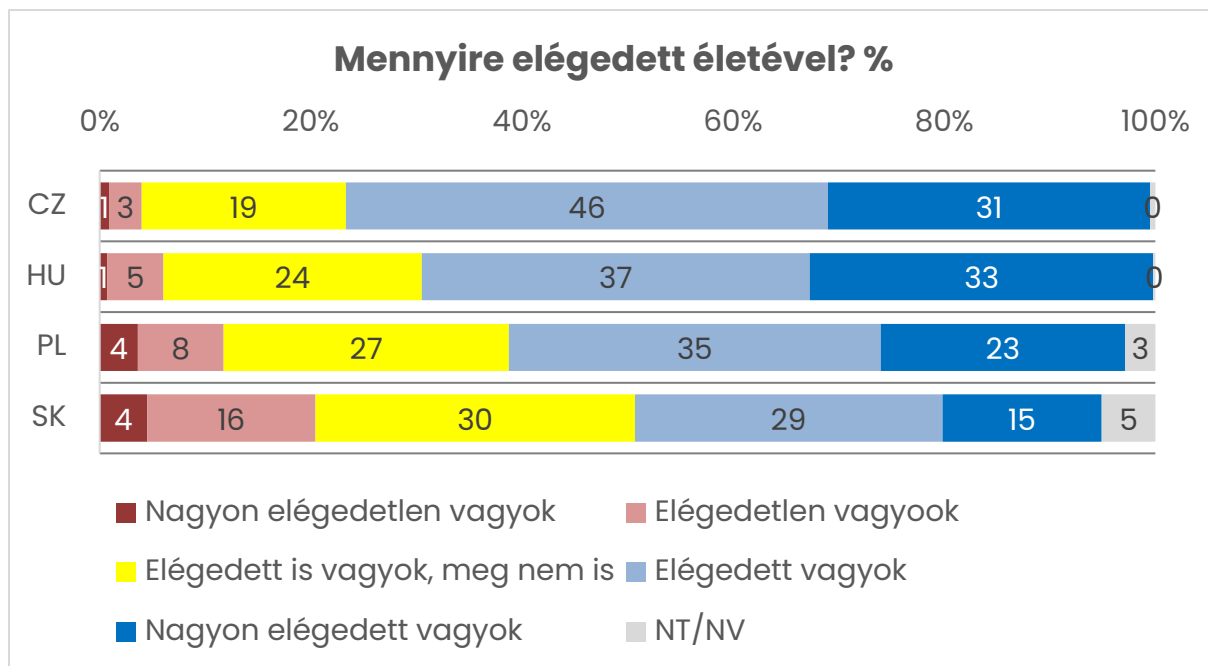
Ezzel az adattal egybecseng, ki milyen gyakran jár szociális programokra. A lengyelek sereghajtók e téren, 43 százalékuk azt nyilatkozta, ritkábban szocializálódik, mint a kortársai. Ez az arány Szlovákiában 35, Magyarországon 24, Csehországban 28 százalék. A kiemelkedően szociális

válaszadók aránya hasonló volt Csehországban, Lengyelországban és Magyarországon, Szlovákiában azonban van egy kb. 30 százaléknyi réteg, akik kiemelkedő szociális aktivitásról számolnak be, azaz itt is van egy sarkosság.

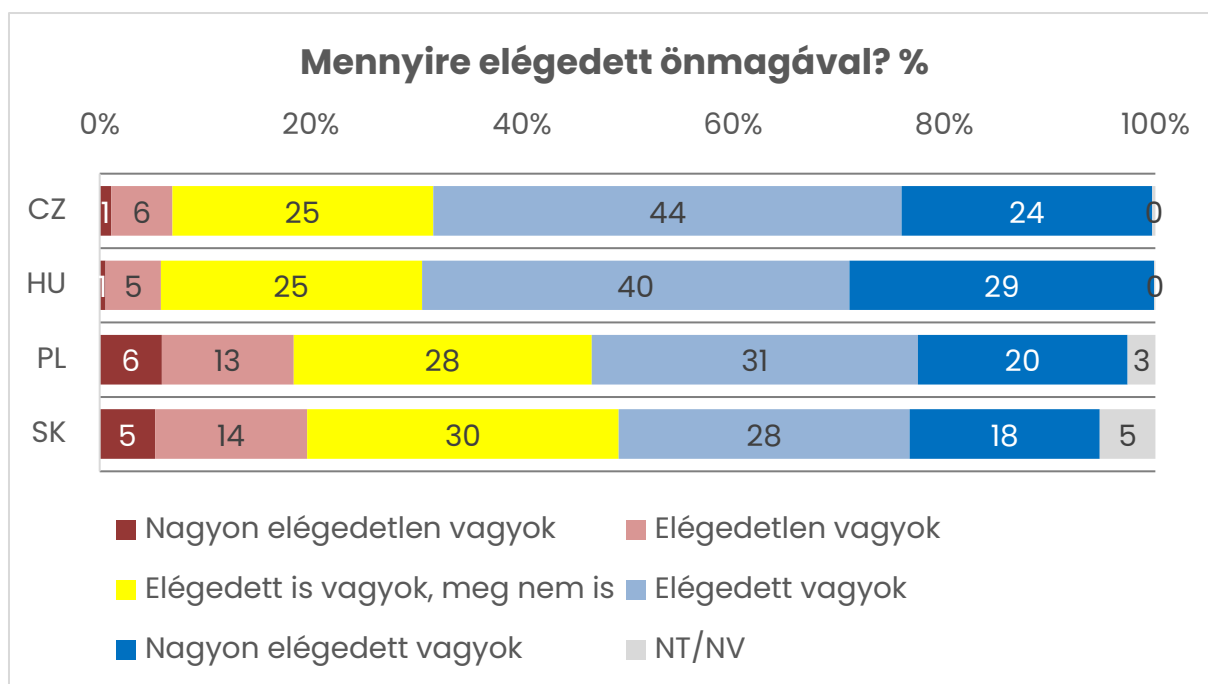
11. ábra: Szociális élet gazdagsága (%).

A cseh fiatalok voltak a legelégedettebbek saját életükkel. 77 százalékuk elégedettségének adott hangot. A magyarok 70 százaléka nyilatkozott hasonlóan pozitívan, Lengyelországban ez az arány mindössze 58 százalék volt, Szlovákiában pedig kisebbségben vannak az elégedettek, 44 százalék. Tudván, hogy a szlovák mintában felülreprezentáltak a sérülékeny csoportok, ez nem meglepő eredmény, ugyanis a szubjektív jólétet lényegesen befolyásolja a szociális háttér.

12. ábra: Életelégedettség (%).

A válaszadók önképe Magyarországon volt a legpozitívabb, 29 százalék nagyon, 40 százalék inkább elégedett önmagával. Csehországban hasonló a helyzet, 24 százalék nagyon, 44 inkább elégedett magával. Itt is a szlovákok és lengyelek állnak rosszabbul: mindössze 18-20 százalék mondta, hogy nagyon elégedett és 28-31, hogy inkább elégedett, azaz gyakorlatilag minden, önmagával elégedett emberre jut egy elégedetlen.

13. ábra: Válaszadó elégedettsége önmagával (%).

A fenti adatok alapján elmondható, mentális egészség és digitális egyensúly tekintetében Lengyelország leszakadás jeleit mutatja. A lengyel fiatalok viszonyításban magasabb képernyőidőről, szegényebb szociális életről és elégedettségéről számolnak be, mint cseh és magyar kortársaik. A szlovákoknál a mintavételen is múltott a lengyelhez hasonló vagy azt is alulmúló eredmény, itt volt a legalacsonyabb azok aránya, akiket szüleik neveltek fel; így még aggasztóbb, hogy a lengyel válaszadók a szlovák mintára hasonlítanak mentális és digitális jóléti szempontból, annak ellenére, hogy családszerkezetileg a cseh és magyar fiatalokra hajaznak.

Mennyire elfogadható, mennyire fér bele az alábbi viselkedésforma? (1-7 skála, átlag)				
	CZ	HU	PL	SK
Testi kontaktus idegek között	4,0	2,3	2,3	2,6
Kommentelni egy osztálytárs képe alá, hogy "szexi vagy"	3,8	2,2	3,2	3,0
Első randin ágyba bújni	3,7	2,2	3,3	3,3

Ha a tanár politizál tanóra közben	2,9	2,1	3,1	3,3
Hazudni randin azért, hogy a másoknak jobban lehessen tetszeni	2,8	1,9	2,3	2,6
Rangsor készítés a közösség tagjairól kinézetük alapján	2,7	1,7	2,5	2,7
Rácsapni valakinek a fenekére kéretlenül	2,7	1,8	2,2	2,6
Kép posztolása egy osztálytársról a beleegyezése nélkül	2,7	1,6	2,0	2,0
Megszégyeníteni valakit a politikai véleménye miatt	2,7	1,4	2,5	2,2
Viccelődni valaki szexuális orientációjával	2,6	1,5	2,5	2,4
Adni valakinek egy pofont	2,5	2,0	2,4	NA
Más testére alkatra negatív megjegyzést tenni	2,5	1,6	2,2	2,8
Privát üzenetváltás nyilvánossá tétele beleegyezés nélkül	2,2	1,4	2,0	1,9
Személyes információk megosztása egy ismerősről az interneten (pl.: hol lakik)	2,2	1,5	1,8	2,5
Kamu profilról beszélgetni valakivel	2,2	1,7	2,3	2,1
Beleegyezéssel szerzett szexuális tartalmú kép megmutatása másoknak, pl. barátoknak	1,9	1,4	2,1	2,4
Szexuális tartalmúvá szerkeszteni valaki fényképét	1,7	1,3	1,8	1,9
Véres vagy megfélemlítő tartalmú videót küldeni ismerősnek kéretlenül	1,7	1,3	1,9	2,1
Valakinek a bizalmába férközni azért, hogy utána ki lehessen használni a helyzetet	1,7	1,3	2,1	2,0
Kamuprofil készíteni egy ismerősöd nevével, képével	1,7	1,4	2,0	2,6
Meztelen kép, vagy nemi szerv kép küldése beleegyezés nélkül	1,5	1,3	1,9	2,1
Belekényszeríteni valakit, hogy szexuális tartalmat osszon meg magáról	1,4	1,2	1,7	2,5
Azt mondani valakinek online, hogy megöllek	1,3	1,3	1,8	2,6

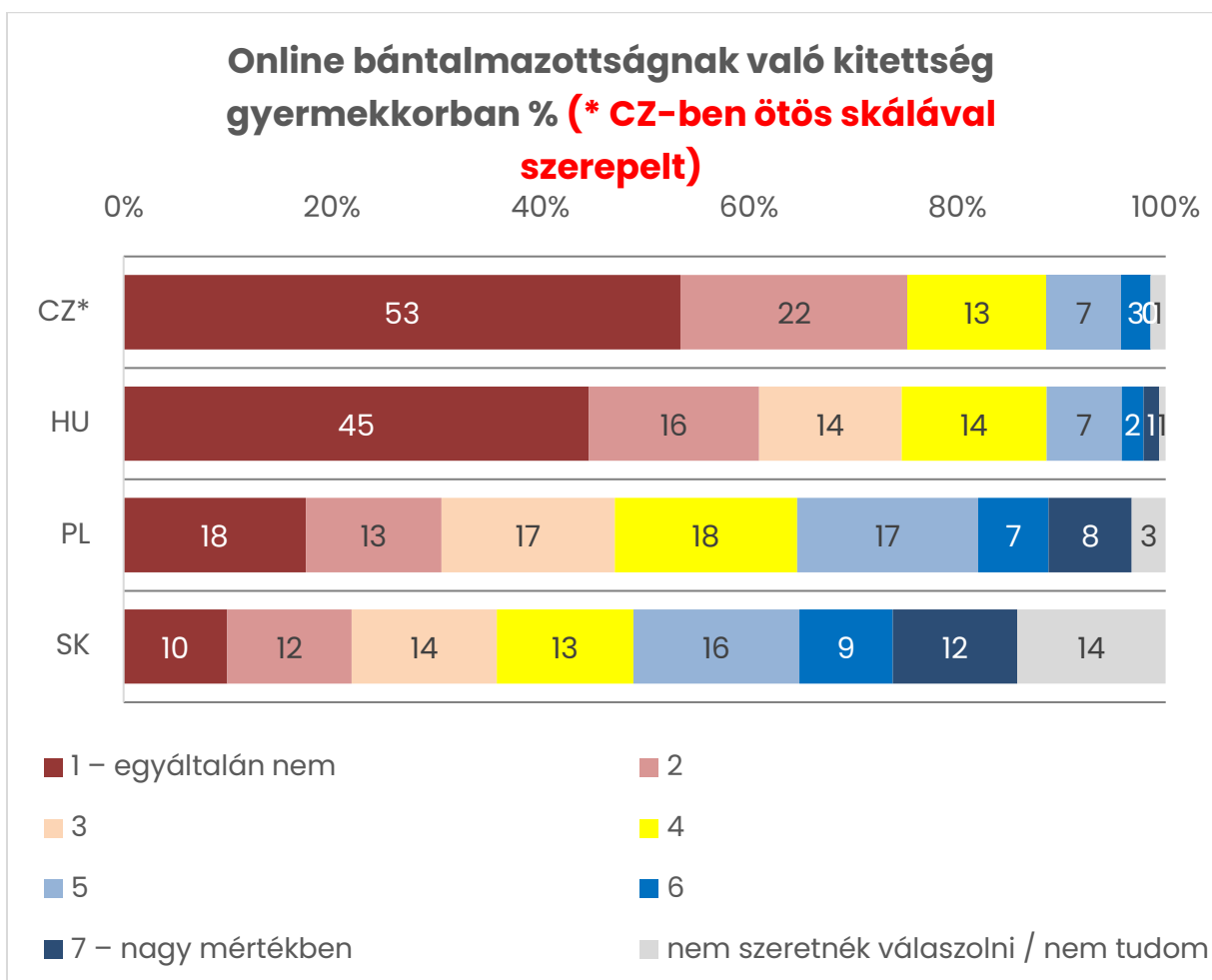
14. ábra: Abúzus-ingerküszöb (átlagok)

A szociokulturális háttér azt is meghatározza, mely viselkedésformákat tartjuk elfogadhatónak és melyeket nem. A kutatás keretében számos, problémás viselkedési formáról kikértük a kérdezett fiatalok véleményét: mennyire elfogadható egy-egy megkérdőjelezhető cselekedet? Ezeket 1-től 7-ig terjedő skálán értékelték a fiatalok az alapján, szerintük mi mennyire „fér bele”. Legkevésbé elfogadhatónak a szexuális zaklatás különböző formáit és a halálos fenyegetést tartották a válaszadók, valamint a megszemélyesítést. A magyar 18-25 évesek voltak a legkevésbé megengedők a felsorolt viselkedésformákkal szemben, azaz az ő abúzus-ingerküszöbük a legalacsonyabb. A másik három ország fiataljai „elnézőbbek” a felsorolt, antiszociálisnak mondható cselekedetekkel szemben, a szlovák fiatalok abúzus-ingerküszöbe kimagasló, ami beleillik a várt mintázatba. A magyar adatok alapján készített elemzés rámutatott arra, hogy a magas ingerküszöb hozzájárul az abúzus rizikójához, ezt a szlovák eredmények is alátámasztják, ugyanis itt magas az ingerküszöb és az abúzusnak való kitettség is.

III. BÁNTALMAZÁS ELŐFORDULÁSA

A mentális egészséggel kapcsolatos megfigyelésekkel összecseng, hogy Lengyelországban és különösen Szlovákiában magasabb az online bántalmazásnak kitettek aránya, mint a másik két vizsgált országban. Több módon is vizsgáltuk ezt, első körben a kérdőív elején, ahol a válaszadóknak 1-től 7-ig terjedő skálán (Csehországban 1-től 5-ig terjedő skálán) kellett kifejeznie, mennyire voltak kitéve online bántalmazásnak gyermekkorukban.

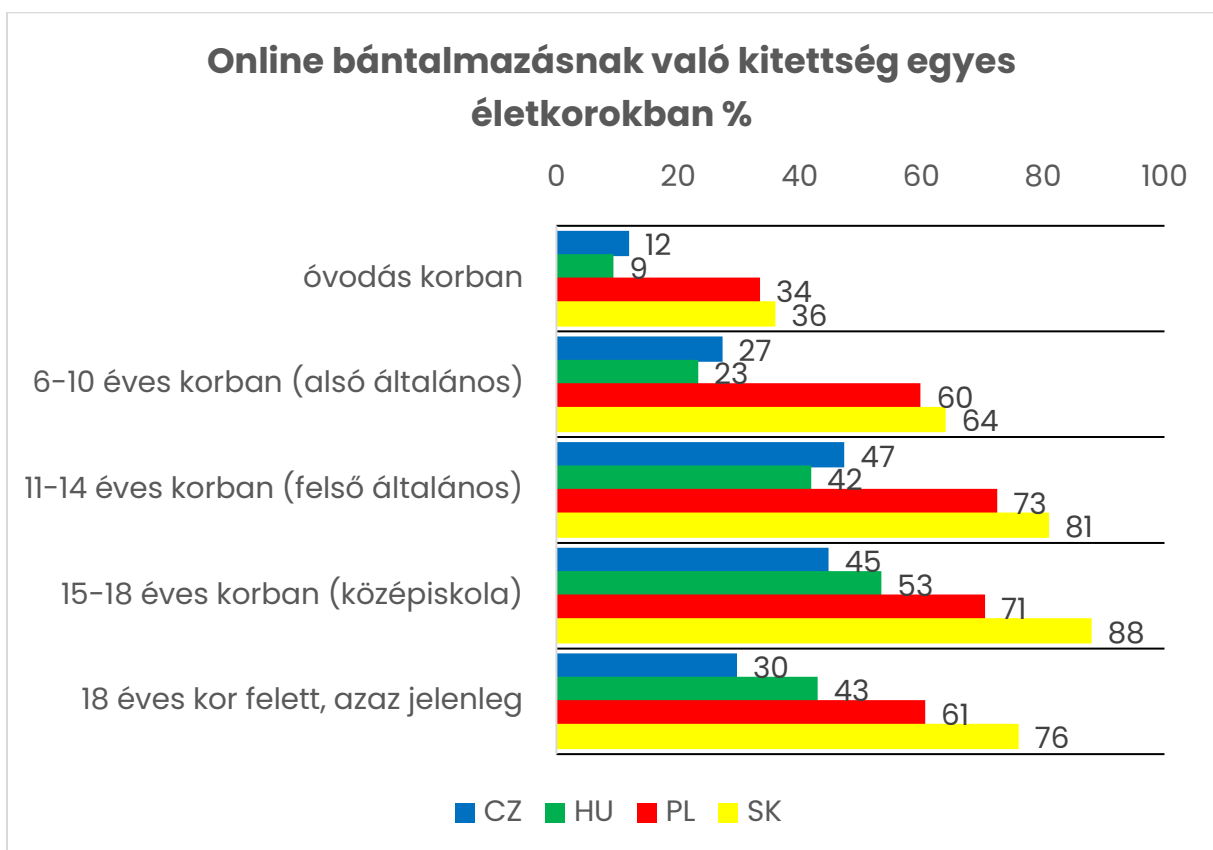
Szlovákiában a válaszadó fiatalok 37 százaléka, Lengyelországban egyharmada számolt be nagyobb mértékű bántalmazásról, míg a másik két országban ez az arány mindössze 9-10 százalék volt. A csehek érintettek a legkevésbé, 53 százalékuk egyáltalán nem tapasztalt online bántalmazást; Magyarországon ez az arány 45, Lengyelországban mindössze 18, Szlovákiában 10 százalék, tehát a különbségek a négy ország között jelentősek.

15. ábra: Online bántalmazásnak való kitettség gyermekkorban - általános (%).

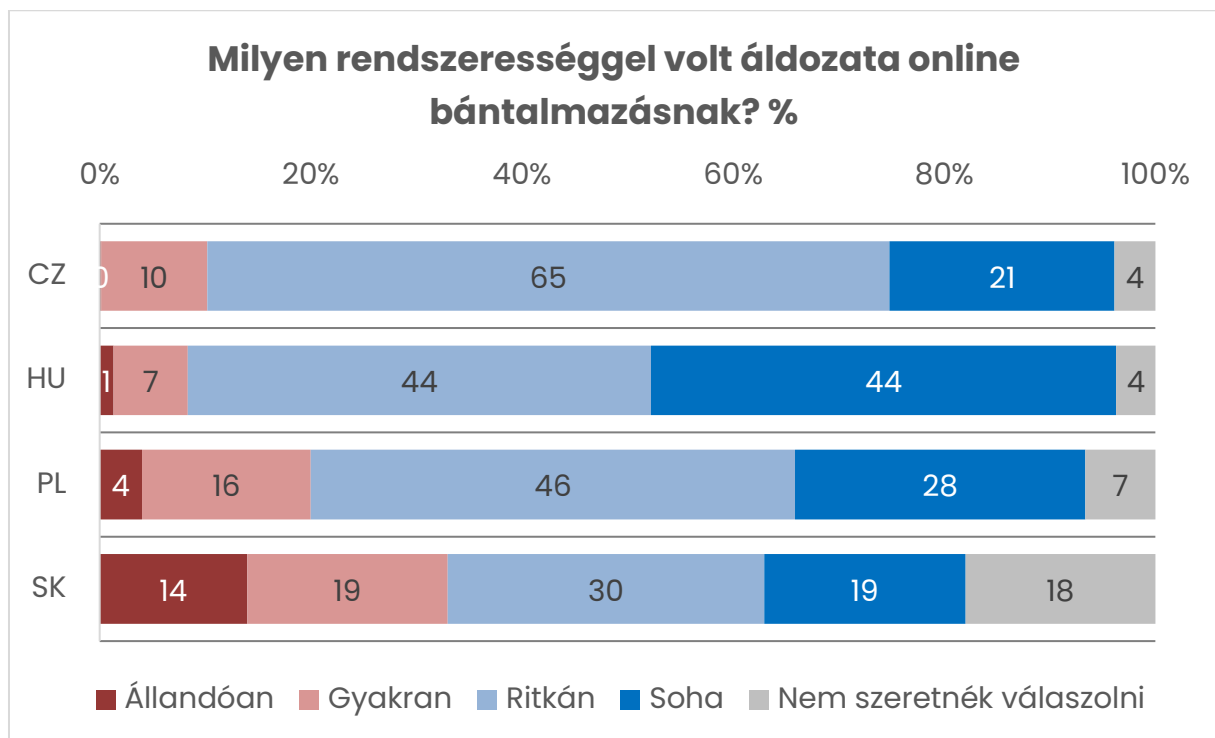
Ugyan ez köszön vissza az életkori bontásban is: korosztálytól függetlenül általában 20-25 százalékkal magasabb az érintettek aránya Lengyelországban, mint Csehországban vagy Magyarországon, és Szlovákiában kisgyermekkorban 2-4, idősebb korban 8-17 százalékponttal

magasabb a kitettség még Lengyelországnál is. Minden országban a 11-18 év közötti életszakasz a legterheltebb, és az óvodás kor a legkevésbé terhelt, ami érthető, hiszen ekkor még a képernyőidő is alacsony, és az online világ megértése is limitált. A szlovák tizenévesek körülbelül négyötöde, a lengyelek háromnegyede, a csehek és magyarok nagyjából fele esik online bántalmazás áldozatául, a kitettség a felnőtté válással csökken, de nem szűnik meg. Az „enyhébb”, bántalmazási formák a leggyakoribbak a vizsgált országokban, Magyarországon és Csehországban például a trollkodás és rágalmazás a legjellemzőbbek, Lengyelországban és Szlovákiában azonban a kiközösítés és a megszegényítés a leggyakoribbak, amiket valamivel súlyosabbnak mondhatunk.

16. ábra: Online bántalmazásnak való kitettség életszakaszonként (%).

Nem csak a gyermekkorban átélt online bántalmazásnak való kitettséget, de a kitettség rendszerességét is vizsgáltuk. Alapvetően ritkán ér online bántalmazás egy-egy fiatalot, de vannak különbségek egyes országok között, itt is látszik, hogy a szlovákok a leginkább érintettek, és a lengyelek helyzete a második legrosszabb. A szlovákok egyharmada, a lengyelek 20 százaléka volt gyakori bántalmazás áldozata, szemben a magyar 8 és a cseh 10 százalékkal. A magyar fiatalok 44 százaléka soha nem tapasztalt ilyet, ami kiemelkedő arány.

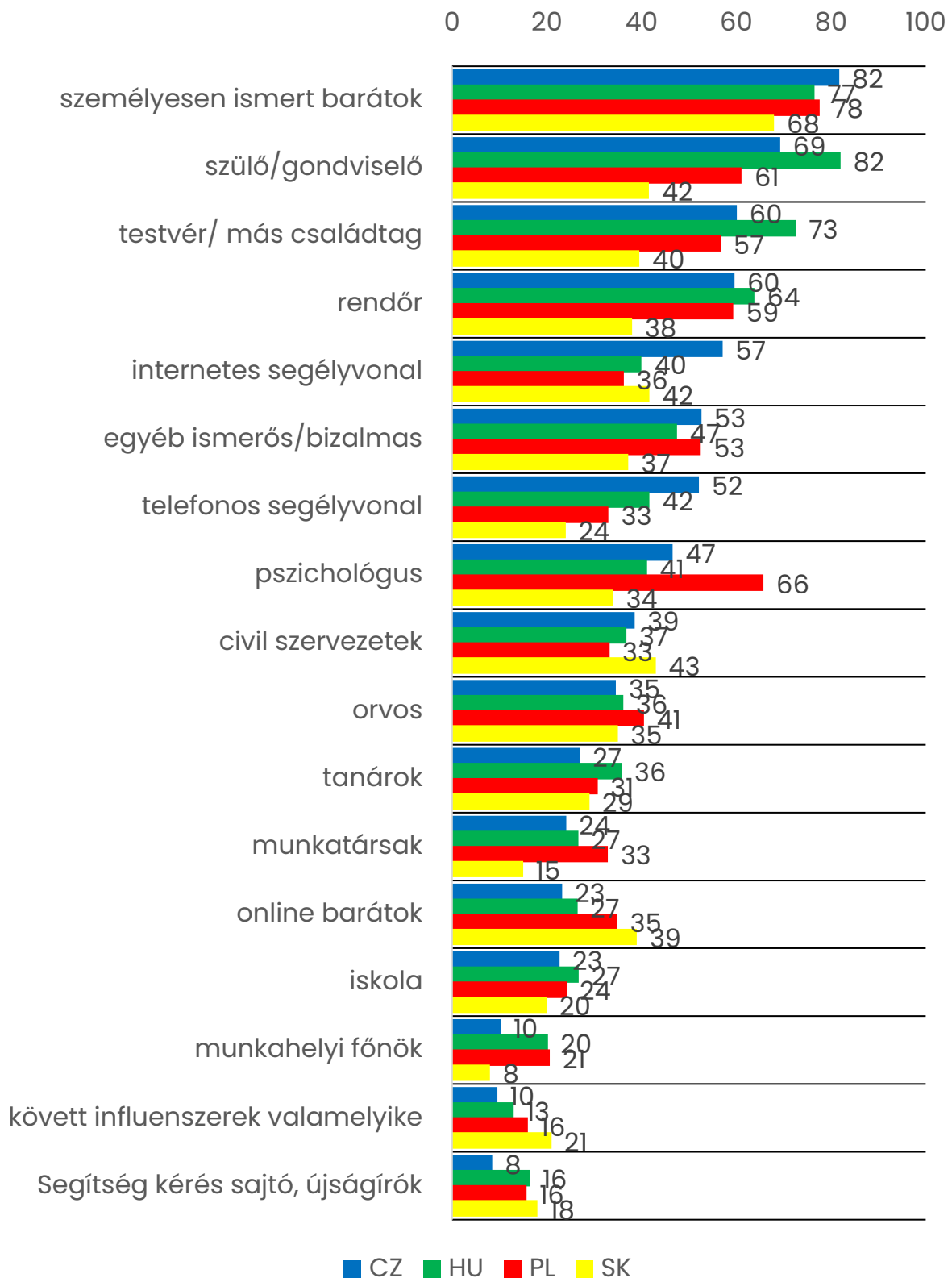
17. ábra: Online bántalmazásnak való kitettség gyakorisága (%).

Összességében elmondható, hogy nem mindennap éri bántalom a régió fiataljait, de a többség tapasztal online abúzust a gyermekkor során, különösen kamaszként. Az országok közti különbség szembetűnő, a szlovák és lengyel adat aggasztó.

IV. SEGÍTSÉ GKÉRÉSSEL ÉS SEGÍTŐ SZEREPLŐKKEL KAPCSOLATOS ATTITÚDÖK

Kutatásunk másik fontos eleme a segítségkérés, segítségnyújtás kérdésköre. Az interjúk részeként jó pár percet szenteltünk a témának, egyes kérdéseket minden kérdezettnek feltettünk, míg másokat csak az online bántalmazás áldozatainak. A segítségkéréssel, segítségnyújtással kapcsolatban a bizalom mindenképpen központi fogalom. Melyik potenciális segítségnyújtó szereplőben bíznak a fiatalok és mennyire? Számos szereplőt vizsgáltunk, és minden esetben négy válaszopciót kínáltunk fel, a szerint, mennyire valószínű, hogy az adott szereplőhöz segítségért fordulna a válaszadó, ha bántalmazást él át vagy tapasztal a környezetében. A szereplőket megbízhatóság szerint rangsoroltuk.

Segítő aktorokba vetett bizalom (segítséget kérne tőle, %)

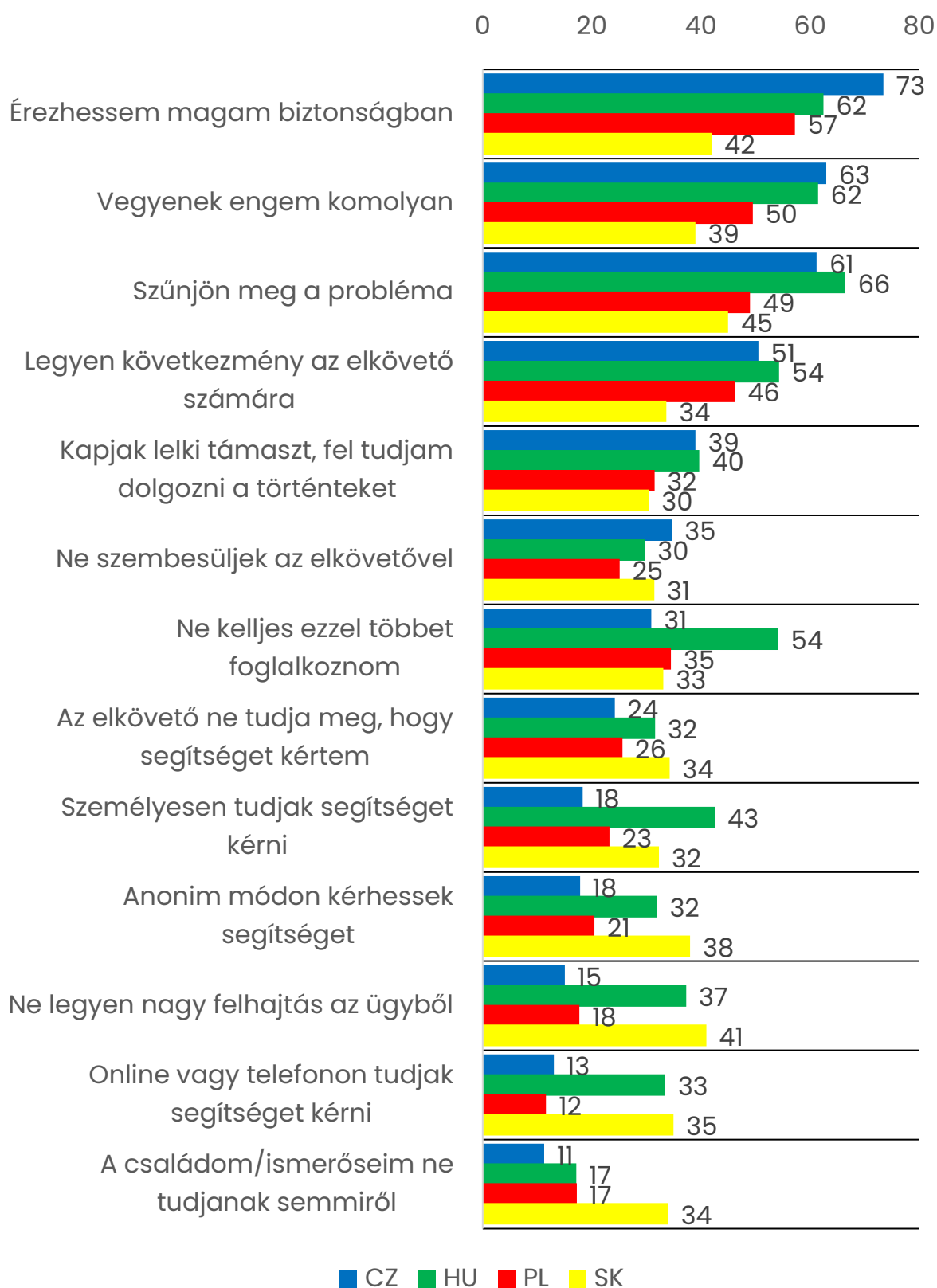
18. ábra: Segítő szereplőkbe vetett bizalom (%).

Kiemelkedő bizalom övezi a régióban a személyesen ismert baráti hálót, a szülőket és más családtagokat, valamint a rendőrséget, legalább is, ha abúzzsal kapcsolatos segítségnyújtásról van szó. Ország- és szereplőfüggő, melyik segítő szerepel igazán jól. Szlovákia a legbizalmatlanabb a segítő szereplőkkel szemben, különösen a szülőkre és rendőrségbe vetett bizalom múlja itt alul a többi országban tapasztaltakat, és itt felerősödik a barátok (beleértve az online barátok) szerepe. Magyarországon kitüntetett bizalom övezi a szülőt és a más családtagokat. A csehek és a lengyelek is a barátaikban bíznak a legjobban. A lengyelek körében kiugró a pszichológusokba vetett bizalom is, valamint a többi országhoz képest kicsit nagyobb bizalmat élveznek az online barátok, amiben csak Szlovákia jár előrébb (itt eszünkbe jut a magas lengyel képernyőidő). Általában a sajtóban, influenszerekben és a munkahelyről ismert emberekben bíznak kevésbé a régió fiataljai, de az iskola és a tanárok is átlag alatti bizalomnak örvendhetnek.

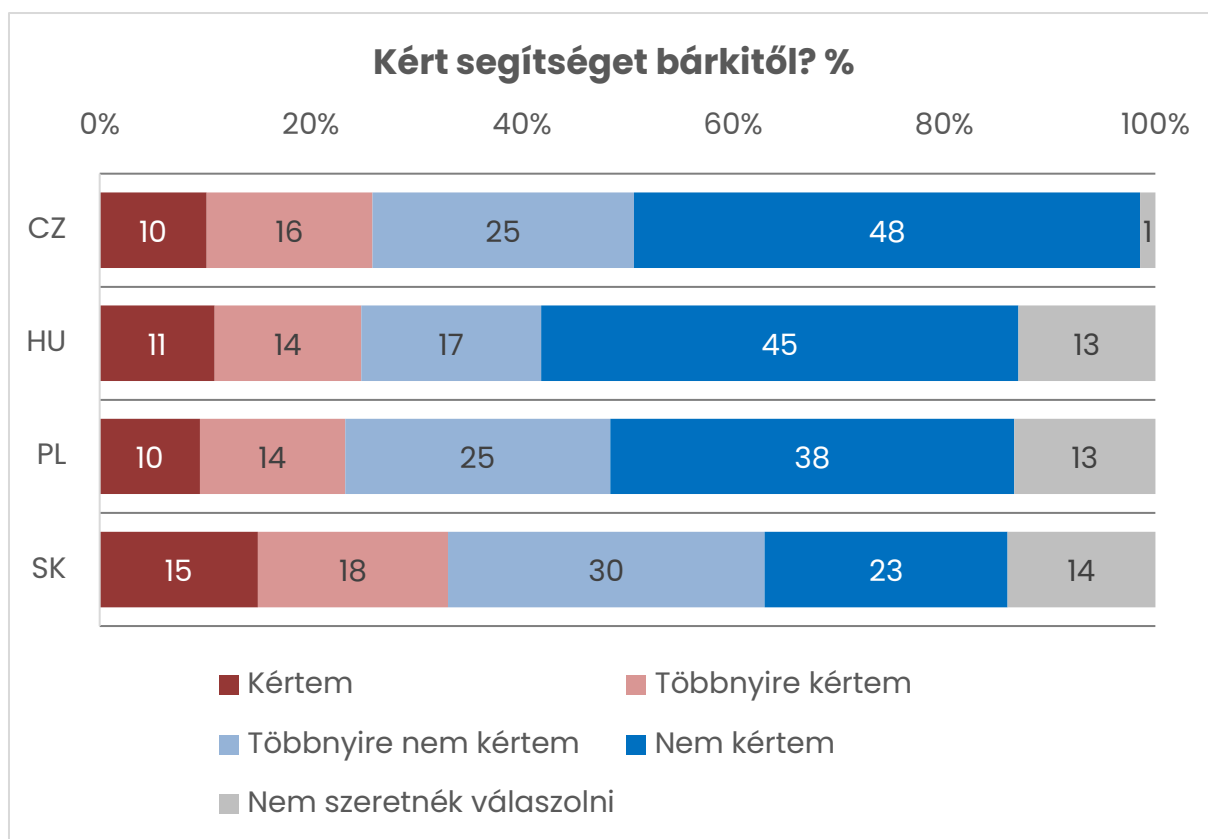
Megkérdeztük azt is, milyen segítséget várna el a válaszadó, ha bántalmazás érné. Első három helyen a biztonságérzet, az áldozat komolyan vétele és a probléma megszűnése szerepelnek, mint elvárások. Fontos szempont az is, hogy az elkövető tettének legyen következménye. Szlovákiában magasabb hangsúlyt kap az anonimitás, a felhajtás elkerülése mint máshol, ami logikusan összefügg az alacsony bizalmi szinttel. A többi visegrádi ország válaszadóinak éppen a diszkréció nem szempont, nem fontos, hogy a család és ismerősök ne tudjanak az esetről, vagy, hogy ne legyen nagy visszhangja a dolognak. A Csehországban, Lengyelországban és Magyarországon

tapasztaltak inkább pozitív eredmények, ugyanis azt jelzik, nem a szégyenérzet és a félelem a legerősebb az áldozatokban. A magyaroknak némileg magasabbak az elvárásai a segítségnyújtóval szemben, több felkínált szempontot is fontosnak értékelték a másik két ország fiataljaihoz képest.

Segítségnyújtással kapcsolatos elvárások (fontosság, %)

19. ábra: Az elvárt segítség - legfontosabb szempontok (%).

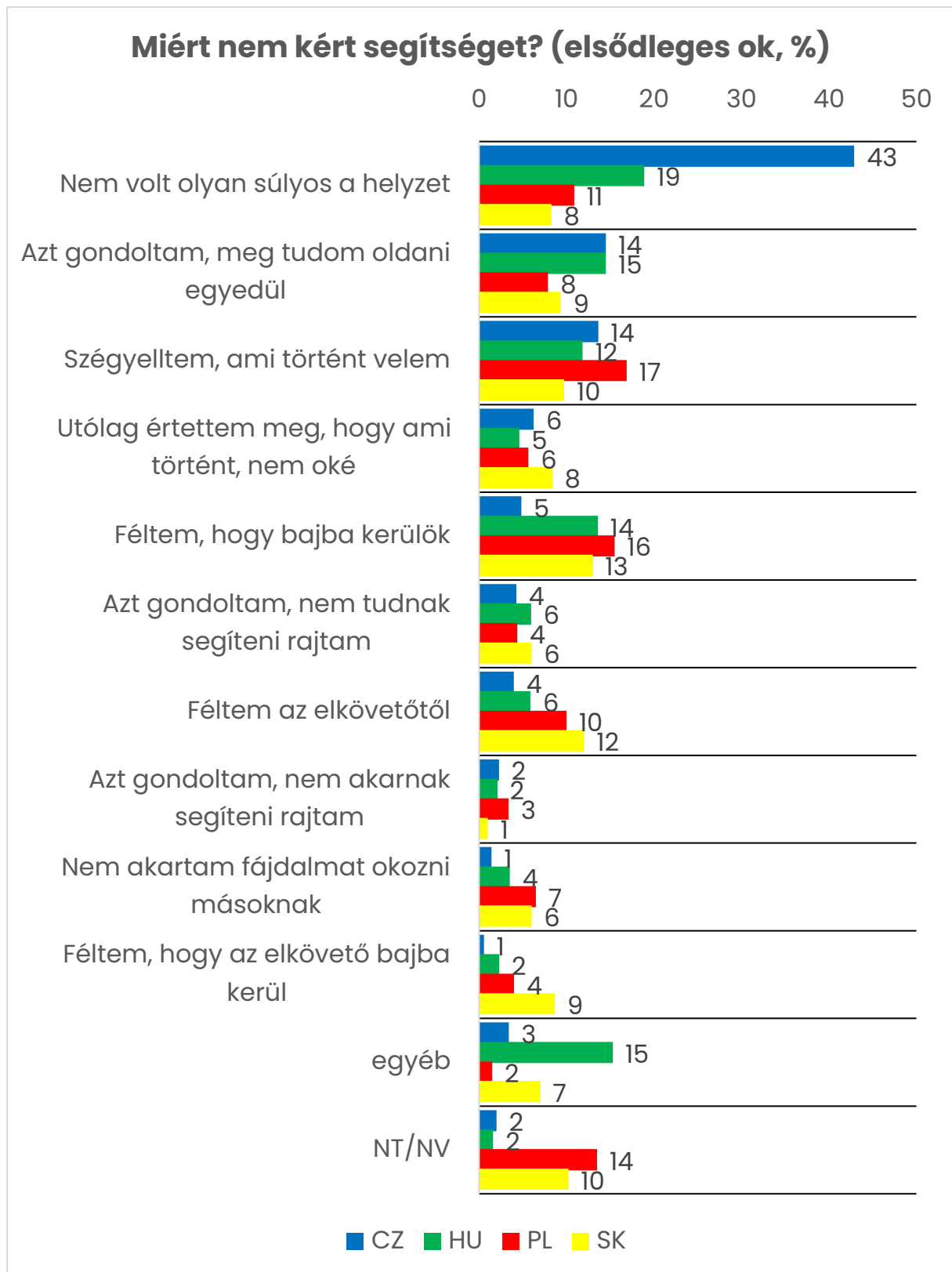

20. ábra: Segítségkérők aránya (%).

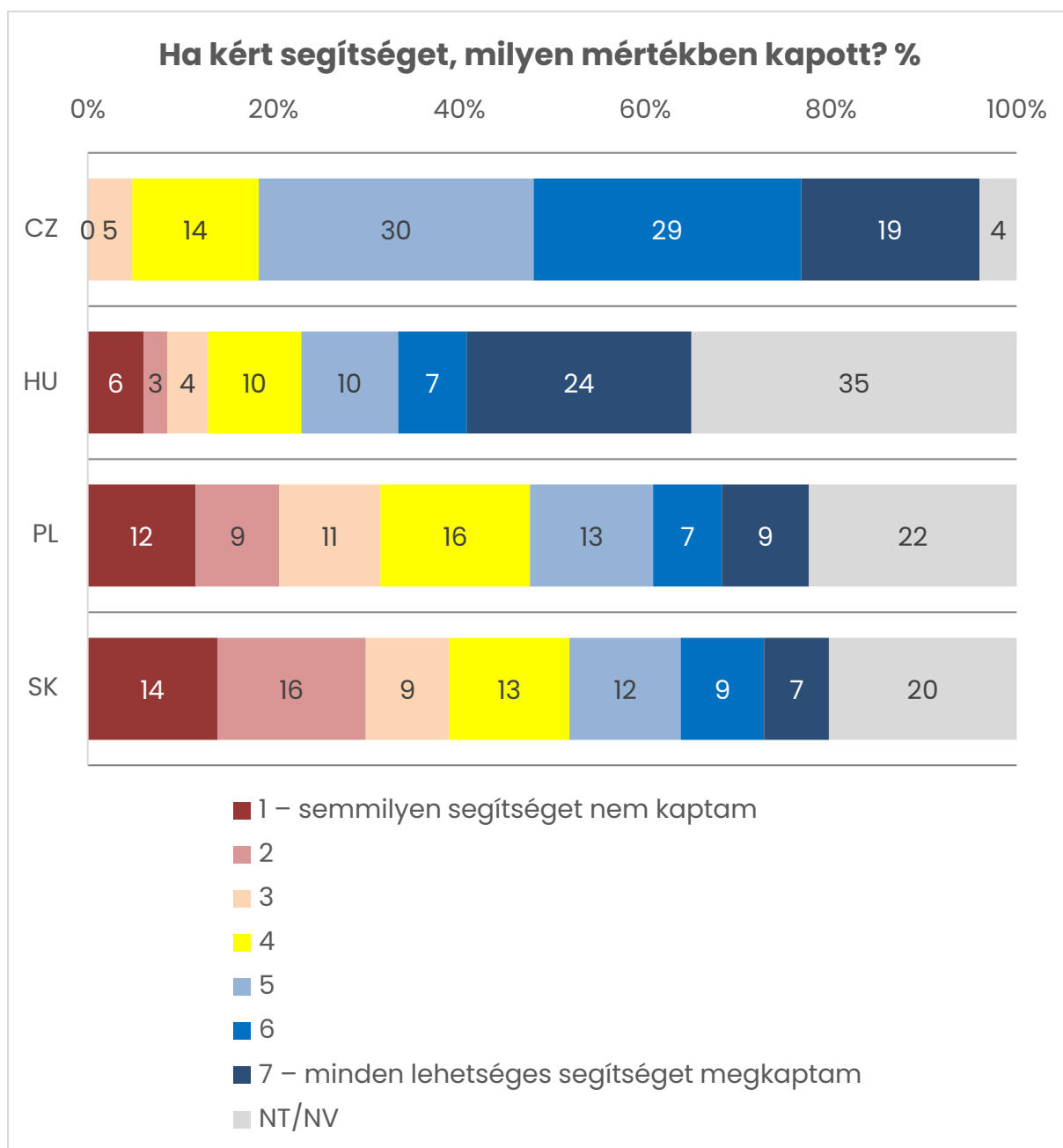
A régió fiataljainak többsége nem kért segítséget, amikor online bántalmazás érte. A csehek 48, a magyarok 45, a lengyelek 38 százaléka egyáltalán nem kért segítséget, ha korábban ily módon abúzusnak volt kitéve. A szlovák fiatalok nagyobb eséllyel kértek segítséget, egyharmaduk nyilatkozott ekképpen. A v4-ben mindössze 10-15 százalék azok aránya, akik konzekvensen segítséget kértek, amikor szükségük volt rá.

Miért nem kértek segítséget az érintettek? A leggyakrabban azért nem, mert a helyzetet nem érezték súlyosnak, vagy, mert úgy érezték, maguk is meg tudják oldani. Ezen kívül a félelem és a szégyenérzet jelentek meg gyakori okokként. A csehek különösen nagy arányban nyilatkozták, hogy az őket ért bántalmazás nem volt súlyos, ezért nem szorultak segítségre. a magyaroknál is ez az indok jelent meg legtöbbször, a lengyeleknél pedig a szégyenérzet. A szlovákoknál fordult elő legnagyobb arányban, hogy az

érintett félt az elkövetőtől vagy féltette az elkövetőt, jelezve egy szorosabb kitétségi, függési viszonyt.

21. ábra: Miért nem kért segítséget? - Egyes indokok gyakorisága (%).

22. ábra: Segítség minősége (%).

Természetesen volt, aki segítséget kért, és jelentős eltérés mutatkozik meg országok között a tekintetben, mennyire volt hatásos a kínált segítség. Ennek részben az az oka, hogy a segítséget kérők mintája kicsi, de ez önmagában nem magyarázza a különbséget. A csehek többsége elégedett volt a kapott segítséggel, és igaz ez a magyarokra is, azonban sajnos a lengyel, és különösen a szlovák fiatalok megintcsak más élményről számoltak be:

körükben többen voltak azok, akik úgy érezték nem kaptak megfelelő segítséget.

V. ÖSSZEFOGLALÓ

A 18–25 év közötti, visegrádi országokban élő fiatalok körében végzett kutatásunk eredményei alapján az online gyermekbántalmazás széles körben elterjedt jelenség a régióban. A válaszadók nagyjából fele számolt be arról, hogy gyermekkorában valamilyen formában online bántalmazás érte. Bár a legtöbb eset ritkább vagy enyhébb kitettséget jelentett, minden tizedik fiatal folyamatos vagy súlyos online bántalmazás áldozata volt. A legveszélyeztetettebb életkornak a 11–18 éves időszak bizonyult. A segítségkéréssel kapcsolatos attitűdök kettősséget mutatnak. A fiatalok elsősorban a szüleikben, barátaikban és a rendőrségben bíznak, ugyanakkor a bántalmazottak közel fele nem kért segítséget. Ennek leggyakoribb oka az volt, hogy nem tartották elég súlyosnak a helyzetet, illetve úgy vélték, egyedül is meg tudják oldani.

Összességében a kutatás rámutat arra, hogy az online gyermekbántalmazás nem elszigetelt, hanem éppen, hogy gyakori jelenség a régióban. Sajnálatos módon Szlovákia kiemelkedően rossz eredményeket produkált: relatíve rossz mentális állapot, gyakori online bántalmazás, nem megfelelő vagy kielégítő segítségnyújtás. A Lengyelországban tapasztaltak is aggasztók, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a stabilabb családi háttérű 18–25 éveseket tartalmazó lengyel minta jobban hasonlított a terheltebb, rosszabb háttérű fiatalok arányát tekintve felülreprezentált szlovák mintához. Bár Csehország és Magyarország eredményei számos

tekintetben eltérnek egymástól, például az abúzus-ingerküszöböt és a képernyő előtt töltött időt tekintve, mégis nagyságrendileg hasonló képet kaptunk a két ország online bántalmazás-problémájáról.

További vizsgálatot igényelne az online gyermekbántalmazás, különösképpen a peer-to-peer bántalmazás politikai, identitáspolitikai dimenziója. A V4 társadalmak magas szintű politikai megosztottságának köszönhetően a fiatalkori szocializációban kulcsszerepe van a politikai kitétségnek, és az átpolitizált társadalmakban gyakran a politikai vélemény határozza meg a beilleszkedést, a szubkultúrák kialakulását és a kirekesztés valamint a bántalmazás kockázatának mértékét. A politika kultúra és bántalmazás kapcsolatának empirikus kutatása így értékes adalék lenne az online gyermekbántalmazás jelenségének megismeréséhez, mivel e kutatás keretén belül nem volt lehetőségünk a politikai dimenzióra fókuszálni.

A szlovák esetből tanulva tudjuk, hogy nagyon hasznos lenne olyan nagyléptékű kvantitatív kutatást folytatni, ami a sérülékenyebb társadalmi rétegek valóságérzékelését összehasonlítja az átlag állampolgáréval, különös tekintettel a segítségnyújtással kapcsolatos igények és tapasztalatok témakörére, ahol a legérdekesebb eltérések figyelhetők meg a szlovák és nem szlovák minták között.

A kutatómunka folytatása kvalitatív módszerekkel szintén indokolt lenne, melynek keretében megvizsgálható, hogyan befolyásolják a fiatalok bántalmazással kapcsolatos érzékelését és véleményeit jelentős (pop)kulturális események, virális botrányok, és általában, milyen szerepe van a híreknek a bántalmazással kapcsolatos edukációban, érzékenyítésben, vagy éppen radikalizálódásban.

Finanszírozás elismerése

A Republikon Alapítvány hálával elismeri a Safe Online által a jelen program megvalósításához nyújtott pénzügyi támogatást.

Ez a kiadvány a Safe Online pénzügyi támogatásával készült. Az itt megfogalmazott vélemények, megállapítások, következtetések és ajánlások a Republikon Alapítvány álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg a Safe Online nézeteivel.

A Safe Online az egyetlen olyan globális kezdeményezés, amelynek célja a gyermekek biztonságának garantálása a digitális világban. Az innovációba való befektetés és a legfontosabb szereplők összefogásának köszönhetően a Safe Online hozzájárul egy olyan digitális világ kialakításához, amely minden gyermek és fiatal számára biztonságos és lehetőségeket biztosít, bárhol is éljenek. További információ: <https://safeonline.global/>.

Website <https://safeonline.global/>

[Facebook](#), [Instagram](#), [X](#), [LinkedIn](#)

www.unicef.hu

www.republikon.hu

www.hintalovon.hu